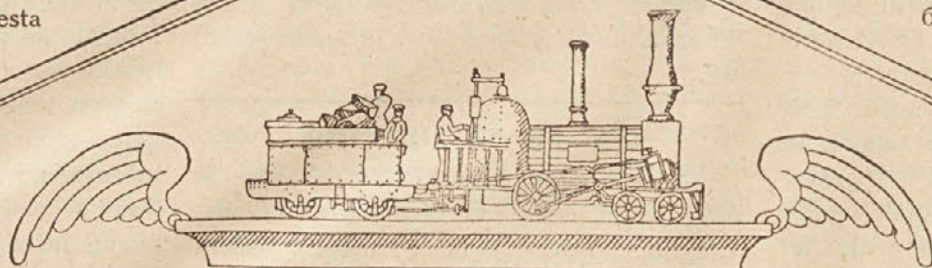

Izhaja prve dni v mesecu. — Izlazi prvih dana u mjesec
Изрази првих дана у мјесецу. — Posamezna šte.
2 Din. — Pojedini broj 2 Din. — Поједини
број 2 Дин. — Redakcija i administra
cija u Ljubljani, Dunajska cesta
br. 58.

Ljubljana - Лjubljana. — Letna naročnina 24 Din. —
Godišnja pretplata 24 Din. — Годишња прет-
плата 24 Дин. — Редакција и администра-
ција у Лjubljани, Дунајска цеста
бр. 58. — Odgovorni urednik
Ivan Cek.

STROJNI KURJAC

Гласило „Удружења курјацев државне жељезнице краљевине SHS в Ljubljani“.

Nacrt zakona o državnom saobraćajnom osoblju.

Kad je u oktobru 1923 u Narodnoj Skupštini izglasan sadanji zakon o saobraćajnom osoblju, primljen je od železničara kao nekakav provizorium, koji treba bar donekle da uredi kaotične prilike, koje su tada vladale na železnicama zbog raznih službenih pragmatika. Da taj zakon nije uspeo da potpuno uredi prilike, to je jasno. To utvrđuje i činjenica, da se za još ne pune dve godine smatralo potrebnim, da se jednoj naročitoj komisiji poveri zadaća da izradi projekt za nov zakon.

Očekivali smo, da će se novim zakonom ukloniti provizorium i da se stvori nešto definitivno. Međutim u tom smo se očekivanju prevarili.

Jer što je u svakoj pragmatiki glavno, plate, i ovim se nacrtom ne regulišu definitivno. Ili misli slavna komisija, da su prinadležnosti koje je ona odredila definitivne?

Komisija opravdava izradnju nacarta za nov zakon manama sadanjeg zakona te iznosi osam glavnih mana. Priznajemo, da je nacrt u tom pogledu bolji od sadanjeg zakona, naročito u pogledu stilizacije koja je zbilja jasnija i preciznija. Samo se od same jasne i precizne stilizacije ne može živeti...

Nacrtom za nov zakon službenici bili bi podeljeni u činovnike, zvaničnike i služitelje.

Činovnika imalo bi dve kategorije: U prvoj bi kategoriji bili činovnici sa fakultetskom spremom a u drugoj činovnici sa maturom. Treća kategorija činovnika, koja sada postoji, uklonjena je.

Svi ostali službenici podeljeni su na zvaničnike, kojih ima tri kategorije, i služitelje, za koje su predviđene dve katego-

rije. Za prvu i drugu kategoriju zvaničnika traži se svršenih četiri razreda srednje škole, za zvanje treće kategorije zvaničnika dva razreda srednje škole. Za služitelje traži se četiri razreda osnovne škole.

Glava četvrta nacarta govori o prinadležnostima službenika (čl. 20—34).

Prema čl. 20. prinadležnosti aktivnih službenika su ove:

1. plata,
2. stanarina (redovna i uvećana) i
3. dodatak na ženu i decu.

Člen 21. govori o platama činovnika. Prema tome imali bi činovnici prve kategorije:

početnu platu 12.000 Din,
završnu platu 32.000 Din.

Druga kategorija činovnika imala bi: početnu platu 9.600 Din,
završnu platu 27.000 Din.

Čl. 22 govori o platama zvaničnika.

U prvu kategoriju zvaničnika dolaze: saobraćajni, administrativni, tehnički, pomorski i rečni zvaničnici, radioničke poslovođe, nadzornici mašina i revizori vozova, upravitelji lučkih ekspozitura, zapovednici državnih brodova i upravitelji pomorskih semafora, te bi imali:

početnu platu 6.000 Din,
završnu platu 19.000 Din.

U drugu kategoriju zvaničnika dolaze: mašinovođe, nadzornici stanica, pruge, tunela, mostova, telefona, semafora, majdana, trajekata, mašinste, štampari, litografi, svetionički administratori i ribarski nadstražari. Imali bi:

početnu platu 4.800 Din,
završnu platu 15.600 Din.

U treću kategoriju zvaničnika dolaze: vozovođe, konduker, manipulant voza, magacioner, stanični, magacinski, ložionički zvaničnik, tehnički crtač, nadzornik ko-

la, knjigovezac, nadzornik požara, glavni vratar, redar pristaništa, šofer, lučki peljar, ribarski stražar i svetioničar. Imali bi: početnu platu 4.200 Din,
završnu platu 12.840 Din.

U čl. 23. govori se o služiteljima, koji su podeljeni u dve kategorije.

U prvu dolaze: šef manevre, vratar, ložač, čuvar postaje, desetar, nadzornik prihljaga, vozopratni bravar, manipulant vagona, pomoćnik štampara, pomoćnik knjigovesca, pomoćnik litografa, kočničar, ronilac te bi imali:

početnu platu 3.500 Din,
završnu platu 6.200 Din.

U drugu kategoriju dolaze: podložač, manevrist, avizer, kancelarijski služitelj, lampist, mornar, vatrogasac, skretničar, čuvar pruge, mosta, kapije, branika, noćni čuvar i kočijaš. Imali bi:

početnu platu 3.200 Din,
završnu platu 5.900 Din.

Unapredenje vršilo bi se kod zvaničnika i služitelja posle svake treće godine, za ekzekutivno osoblje posle svake dve i po godine, tako da bi postigli završnu platu nakon 30 odnosno 25 godina.

Stanarina iznosila bi:

Za činovnike prve kategorije 3.600, 4.800 i 6.000 Din.

Za činovnike druge kategorije 3.000 i 4.200 Din.

Za zvaničnike (za sve tri kategorije) 1.800 i 2.700 Din.

Za služitelje (obadviju kategorija) 1.500 i 1.800 Din.

Dodatak za ženu iznosio bi 1.200, za dete do punih 12 god. 600, a dalje 960 Din.

Sve napomenute sume mišljene su godišnje.

Plate nisu više podeljene na osnovne i položajne nego nacrt predviđa samo jednu platu.

U čl. 33 predvideni su dodaci na skupoću »u koliko bi se redovne prinadležnosti, određene ovim zakonom, pokazale nedovoljne za život, sa obzirom na skupoću.« Dodati na skupoću uredit će se naročitim zakonom.

Ako uporedimo prinadležnosti, koje primaju ložači po sadanjem zakonu sa prinadležnostima, koje bi imeli da primaju prema nacrtu i pretpostavljajući, da dodaci na skupoću ostanu neizmenjeni, jer da bi se povisili u to ne verujemo, dodemo do interesantnih rezultata.

Ložać prima po sadanjem zakonu u početku ove prinadležnosti: osnovna plata 2.250, položajna 840, 20 po sto od osnovne i položajne 618, stanarina 1.020, dodatak na skupoću 7.200; svega 11.908. — Prema nacrtu imao bi da prima: plata 3.500 stanarina 1.500, dodatak na skupoću 7.200; svega 12.500. Dakle prema nacrtu za 292.— Din godišnje više. — Po 25 god. službe prima ložać po sadanjem zakonu: osnovna plata 6.150, položajna 1.440, 20 % od osnovne i položajne 1.518, stanarina 1.200, dodatak na skupoću 7.200; ukupno 17.508.— Prema nacrtu imao bi da prima nakon 25 godina službe: plata 6.200, stanarina 1.800, dodatak na skupoću 7.200; ukupno 15.200. Dakle za 2.308.— Din godišnje manje nego sada.

Prema tome je jasno, da moramo ložači projekt za nov zakon svom odlučnošću otkloniti.

Tako isto dodemo do interesantnih rezultata, ako uporedimo početne plate pojedinih kategorija sa završnim. Tako vidimo, da bi imali činovnici prve kategorije završnu platu, koja bi bila za 167 % veća od početne; u drugoj kategoriji činovnika ta bi razlika između početne i završne plate iznosila 181 %; u prvoj kategoriji zvančnika 217 % u drugoj kategoriji zvančnika 225 % u trećoj kategoriji zvančnika 210 %; u prvoj kategoriji služitelja 77 %; u drugoj kategoriji služitelja 84 %. Ne znamo po kojem je kriteriju komisija određivala plate za pojedine kategorije, ali pada u oči, da nekoje kategorije postignu završnu platu, koja je za preko 200 % veća od početne, dok bi se imali služitelji zadovoljiti završnom platom, koja ne bi bila ni za 100 % veća od početne!

Naše mnenje k tom projektu je, da je uzalud određivati fiksne plate, dok imamo labilnu valutu i »skupoću«. Merodavni faktori neka nastoje, da se srede naše finansijske in valutne prilike, pa onda neka nam se odrede prinadležnosti u odnosu prema predratnim prilikama. Naš je rad isti kao što je bio pre rata. Što se tiče specielno nas ložača, on je u toliko teži, u koliko je material, naročito ugljen, lošiji.

Ali je efekti našeg rada isti. I prema tome neka nam se dadu barem iste prinadležnosti. Projektom za nov zakon to se ne namerava. Zbog toga moramo nacrt za nov zakon u ovom obliku, kao je sada, otkloniti.

Da se razumemo.

V oktoberski številki »Strojvodje« je izšel zopet članek o »košutstrojevodjah«. V njem je rečeno, da so našli v našem članku, ki smo ga priobčili na njihovo tozadevno izzivanje, vse polno razdraženosti, kljubovalnosti in temu podobnega. Očita se nam, da smo se oprijeli fiksne ideje, da moramo z glavo skozi zid za vsako ceno i. t. d.

Gospodje očitvidno smisla našega članka niso razumeli.

Povdariti moramo, da smo reagirali na njihov izzivalni članek v avgustovi številki.

Prvič, ker je bil pisan v za nas skrajno ponižajočem tonu in

drugič, ker so strojvodje v tistem članku nastopili z zahtevo, da se morajo takozvani košutstrojevodje odstraniti.

Porabili smo to priliko, da povemo načelno svoje mnenje glede na dejstvo, da se je obdal strojvodski stan s trdnjavskim zidom, preko katerega smejo le oni, ki se izkažejo z legitimacijo o gotovi predizobrazbi in predpisani tehnični sposobnosti in smo ugotovili, da je že napočil čas, da se vrže v ropotarnico med staro šaro ona lozinka: Tukaj strojvodja, tam kurjač, vmes pa kitajski zid. Povdarjamo, da so bila to samo načelna razmotrivanja, reakcija na izzivanje s strani strojvodij. Pri tem nismo pobirali nikakih rokavic, in omenimo naj, da rokavice sploh niso zrasle na našem zelniku. To svoje mnenje smo podprli z dokazi s tem, da smo pokazali, da se more tudi priprost, neizobražen človek, ki ni imel prilike, da bi se v svoji mladosti česa naučil, povspeti še mnogo višje od strojvodskega stanu, pod pogojem, da si naknadno pridobi potrebno kvalifikacijo, in to se vsak dan dogaja.

Tak je bil smisel naših izvajanj. In pri tem ostanemo še nadalje!

V oktoberski številki pa so gospodje strojvodje smatrali za potrebno, da iznesejo nov argument za svojo ekskluzivnost. Pravijo: glejte, kako skrbno pazijo inženjerji in juristi, da ne izrabljajo njihovega naslova in da ne uhajajo v njihove vrste ljudje, ki nimajo akademske naobrazbe. S tem postaja stvar že malo manj resna.

Evo zakaj: Predvsem je razlika med v primeru vzetimimi stanovi precejšnja, in bi že nepretirana skromnost narekovala, da se dostavi ona sicer že precej obrabljena fraza »če je dovoljeno majhno primerjati

z velikim«. Potem pa, kdor hoče postati inženjer ali jurist, se mora vpisati na univerzo, za kar so potrebni gotovi pogoji; na to mora gotovo število let presedeti pri knjigah, se pridno učiti in izpite delati; končno se zglaši k diplomskemu izpitu, in če tega prestane, mu izstavijo diplomu, na kateri stoji zapisano, da je ta in ta gospod inženjer ali jurist ali doktor ali karkoli že. Nato si poišče službo in sicer kot diplomiran inženjer, jurist ali kar je že, prav tako kot pristopi k železnici bodoči strojvodja kot še nediplomiran strojvodja. Gospod bodoči strojvodja si mora šele pri železnici pridobiti potrebno znanje, ki mu bo koristilo pri poznejšem izvrševanju njegovega poklica. Ta procedura traja gotov določen čas, po preteku katerega se more kandidat zglašiti k izpitu, in šele potem, ko je prestal ta izpit, je usposobljen za izvrševanje strojvodske službe. Možnost pa je dana in tudi verjetnost, da bi si utegnil še kdo drugi in ne samo predestinirani strojvodja v onem gotovem določenem času, ki bi se po potrebi dal tudi raztegniti, pridobiti vse ono znanje in vsa ona izkustva, ki so potrebna bodočemu strojvodji. Ne moremo razumeti, zakaj naj bi se v tem slučaju dotičnemu človeku zaprla pot naprej. Dokaz za resničnost tega so doprinesli naravnost sijajno baš takozvani košutstrojevodje. Priznavamo, da je ta kategorija nastala pod silo razmer. Ampak to ne spremeni na dejstvu ničesar. Ko je bila sila, so bili pozvani k izpitu, in so nato vršili in še vršijo službo dolgo vrsto let, sedaj pa, ko po mnenju nekaterih te sile ni več, no da, sedaj je zamorec svojo dolžnost izvršil, zamorec naj gre! Kje je tukaj morala? Saj menda spada vendar tudi morala k časti kake kategorije?

Mimogrede naj omenjamo še nekaj. — Kolikor nam je znano, obstoja ta združba in preklarija med strojnimi osebjem edino le v Sloveniji. Ni nam menda treba še posebej poydarjati, da ne po naši krivdi. — Znamo nam je tudi, da se skuša ta združba na vse mogoče načine eksportirati tudi v kraje, kjer živi strojno osebje v naravnost idealni slogi in harmoniji. Če primerjamo to dejstvo z izraženo željo po zopetni vspostavitvi navidezno podrtega prijateljstva, skoro da ne najdemo primerne izraza, da bi z njim približno označili takoravnanje. Naj pri tej priliki opozorimo na dopis, ki ga priobčujemo na drugem mestu kot dokaz, da v naših vrstah ni iskati vzroka za navidezno podrto prijateljstvo. Nismo imeli in nimamo vzroka, da bi s komurkoli iskali napetih odnošajev, v nič devati se pa ne damo, izkoriščati še manj. Da se to ne bo dogajalo, v to bomo zastavili vse svoje sile.

Na koncu svojega članka so izsuli g. strojevodje cel kup lepih besed in nasvetov za katere smo jim vsekakor hvaležni. Kar se tiče skupnih interesov, moramo naglasiti, da nismo nikoli odklonili sodelovanja in da smo seveda vedno na razpolago za skupne akcije v zaščito skupnih interesov strojnega osebja.

Na koncu še besedo, dve v tolažbo:

1. Mi tega vprašanja nismo načeli, kar je lahko in brez težav dognati.

2. Izjavljamo, da nismo na nobenem pristojnem ali nepristojnem mestu stavili zahteve, naj se pripuščajo kurjači k izpitu za strojevodje.

To se nam more in mora, mislimo brez drugega verjeti. Potemtakem ne razumemo, zakaj so strojevodje to vprašanje sprožili, zakaj so usmerili svoje kanone na nas in po čemu so sploh pričeli to »borbo«?

Dopisi.

Član naše podružnice nam piše: V zadnjem času opazamo nekako nasprotje med strojnim osebjem, kar smatram za neugodno z ozirom na vse okolnosti ter slabe razmere sedanjega časa. Da se to nesoglasje kuha že dlje časa v srcih osebja obeh kategorij je že davno znano, vendar pa se vse do poslednjih časov ni javno pokazalo. Kot navaden, neizobražen kurjač hočem v tem pogledu podati svoje mnenje. Odločno stojim na stališču, da se to nasprotje poravnava, ker to zahteva predvsem služba obeh naših kategorij. Stroj je za službo le takrat sposoben, kadar je popolnoma opremljen in če je vse na njem v dobrem stanju; semkaj spadata tudi strojevodja in kurjač. Vsako medsebojno kljubovanje otežkoča že itak težko službo ter ogroža tudi promet. Strojvodjo in kurjača bi se dalo primerjati dvema sorodnikoma, odvisna sta drug od drugega, primorana, da prebijeta skupno na stroju polovico svojega življenja, sta tesno navezana na medsebojno pomoč, njuna manipulacija s strojem in ognjem se mora ujemati, ker drugače ni mogoče izvrševati te težke in važne službe. Je še mnogo drugih vzrokov, ki silijo kurjača in strojevodjo k složnemu skupnemu delu. Ali so vendar tudi vzroki, ki nas silijo, da se, čeravno bolj tiho, drug drugega gledamo z jeznim očesom. Eden izmed teh vzrokov je upravičena nezadovoljnost kurjača, ki je še danes v modernem času zaslužjen, kakor je bil pred desetletji. Stanje kurjača se ni še niti najmanjše izboljšalo, pač pa poslabšalo, kajti stroj in promet se vedno bolj modernizira, kurjač pa, ki leži vse težko delo v njegovih rokah, trpi. Če malo pomislimo, vidimo, da vodi težke vlake po železnici noben drug kot kurjač; če kurjač opeha, se stroj ustavi, pa tudi vlak. Torej

je predvsem od kurjača in njegovega dela odvisno, da se premikajo vlaki po železnici. In vzlic temu je kurjač najbolj zaničevan med vsem osebjem na železnici. Ni torej čuda, če so tudi gospodje strojevodje proti nam, ker oni so gospodje, mi pa uboga revščina, ki nosi krvave žulje. Verjamem torej, da ne marajo košut strojevodij v svoji kategoriji; pa to smo videli že v Avstriji, ko je hotela dunajska direkcija pritegniti tudi kurjače k strojev. izpitu, da bi vršili lokalno službo kot strojevodje. Še se spominjamo, kako in s kakšnimi sredstvi so nastopili proti nam, dasi smo bili večinoma organizirani v socialistični stranki, katere krajevnih skupin voditelji so bili strojevodje. Da so pa tudi drugi zmožni njihove službe, temu je dokaz dejstvo, da še vozijo strojevodje, ki so izučeni peki, krojači, trgovski pomočniki i. t. d., še strojni mojster je postal eden izmed njih! Glede manipulacije na stroju ter inteligence pa niso prav nič zaostajali in ne zaostajajo za drugimi, torej niso bili in niso med onimi, ki ne delajo časti svoji kategoriji.

Da so pa kurjači bili že prej in so še danes nezadovoljni, temu je iskati vzroka v premajhnem plačilu za njihovo trpljenje in razne šikane. Nekoč je avstrijski strojevodja rekel, da se mora kurjač zdresirati kot lovski pes, potem bo priden in dober kurjač. Jaz pa mislim, da kurjača že služba sam sili, da mora biti priden, ker slabega kurjača tudi noben strojevodja ne mara, zdresira ga pa dovolj slab premog in manometer. Sličnih slučajev bi lahko še mnogo naštel, pa bi bilo škoda papirja. Kurjač pač ni imel nikoli nobene pravice, dasi so se višji gospodje izrazili napram strojevodjem, naj nikoli ne pozabijo, da je kurjač njihova desna roka.

Prehajam na članek v zadnji številki »Strojvodje«, v katerem so res poučljive in lepe besede. Tam izrekajo gospodje strojevodje — željo, naj bi bil tudi kurjač srečen in zadovoljen, ter pravijo, da so pripravljeni v dosego tega tudi pomagati, sodelovati in, če treba, tudi žrtvovati. Na videz podrto prijateljstvo naj se zopet vspostavi; potem pišejo, da govorijo iskreno in počestno, ter želijo, da bi njihova izvajanja obrodila dober sad in spoznanje. To je res krasno, samo ako ne bi imeli že bridkih izkušenj. Mi pa želimo, da bi njihovim izvajanjem sledila tudi dejanja.

Gospodje strojevodje, ali ne uvidevate, da se je prijateljstvo podrlo že v razmerju 65 : 35? Že tam ste pokazali, koliko ste pripravljeni žrtvovati za nas! Ako ste res sodelovali pri pravilniku o nagradah, kako ste mogli vendar kaj takega odobriti ali dopustiti, da se odmeri kurjaču, ki je na progi od prenapornega

dela ves pobit, izmučen, lačen in žejen, ena tretjina, vam pa, ki še zdaleka toliko ne trpite, sta pa še dve tretjini premalo? Če vprašamo bližnjega strojevodjo, zakaj tako velika razlika, se nam odgovori: Kakor je bilo nekda v stari Avstriji. Torej gospodje, vi posnemate stare barbarske čase v škodo nas kurjačev, medtem ko cel svet stremi za napredkom ter se prilagodeva razmeram modernega časa. Ako bi se hotelo ravnati dosledno po starih časih, potem bi še danes vozili s konji in voli blago z Dunaja v Trst in obratno, pa bi ne bilo treba ne strojevodij, ne kurjačev in tudi ne današnjega prepira.

Z izjavo nekega strojevodja, da je kurjač največji revež na svetu, tudi ne morem soglašati, kajti v drugih državah, n. pr. v Nemčiji, kurjač ni več revež, vsaj tak ne kot mi, ker ima druge pravice, kakor pa mi. Nemčija je sploh znana po cellem svetu po svojem napredku na vseh poljih človeškega udejstvovanja. Torej ima tudi inteligentne strojevodje, ki pa niso dopustili, da bi bil njihov kurjač tako zaslužjen kakor pri nas. Po naših informacijah ima tudi v Ameriki kurjač velike pravice ter celo večje dohodke kot strojevodja.

Nek drug strojevodja je izjavil, da je kurjaško društvo za nič, škoda za članarino, ker kurjači itak ne bodo nič dosegli. Dobili da bodo le tisto, kar jim bodo strojevodje dovolili. Po tej izjavi so torej kurjači izročeni na milost in nemilost strojevodjem. Če je temu res tako, če ste res vi oni, ki nam krojite našo usodo, kako morete ostati mirni ob krivicah, ki se godijo kurjačem, kako morete na lastne oči gledati noč in dan, kako propadajo in hirajo, se mučijo ter šikanirajo na vse mogoče načine?

V tolažbo nam je, da ni prav tako hudo, kakor se je tisti gospod izvolil naširokoustiti. Prav zato smo si ustanovili svoje društvo, da se bodo vse našete krivice polagoma in postopoma uklonile.

Res so vaše besede na papirju v marsičem lepe, dejanja so zaenkrat še drugačna. Toda evo vam lepe prilike, da se, ne žrtvujete, temveč samo potegnete za kurjače. Na vidiku je (za enkrat na precej meglinem vidiku) nov zakon za prometno osebje. En pogled v načrt vas pouči, da se po tem načrtu kurjačem ne obetajo rožnati časi. Res je, da bo moral načrt prehoditi še trnjevo pot, predno bo postal zakon, ampak tukaj se vam nudi dovolj široko polje za uresničenje vseh vaših lepih besed.

K zaključku želim, da bi se res izvajanja spremenila v dejanja, ki bi pripomogla tudi kurjaču do boljšega, človeku vrednega življenja. Kajti kurjači so pod

silo razmer za sedaj prisiljeni k veliki skromnosti in si zaenkrat ne želijo drugega, kot da se jim nudi ono, kar je potrebno za ohranitev lastnega življenja in za skromno preživljanje družine. Šele ko doseže to, bo mogel tudi kurjač reči, da je vsaj zmerno srečen in zadovoljen.

Iz podružnice Gračac smo dobili dopis, ki se naj uvrsti v zbirko onih, že priblenih, ki ilustrirajo razmere, v katerih mora uboga para kurjač živeti, garati in trpeti. Piše nam tovariš:

Drugovi, da vam javim šta se sve zbiva kod nas u Gračcu i Splitu.

Dne 10. X. došli smo u Split sa osobnim vlakom br. 812 poslije podne u 16 sati i po. Došli smo u ložionu i dok smo okrenuli stroj, pospremili stvari, oprali se, bilo je već 18 sati. Ja sam išao na večeru i poslije toga išao sam na odmor, bilo je oko 20 sati, a sutra se vraćam opet u 11.30 sa istim vlakom br. 811 natrag. Ja u krevet i od umora tvrdo zaspim. Ali najednom u 21.30 mene netko budi, ja pitam, šta je. I pita me onako u mraku, da što sam ja i šta sam dovezao. Ja mu kažem. I nato mi kaže, da odmah ustanem i da idemo za pomoćni stroj za vlak 901, da je obležao u Kaštel, starome. Kroz taj razgovor sam ja onako u mraku (pošto nema lampe) raspoznao, da je to g. strojni nadziratelj Jakaš Antun. Na njegove riječi ja ustanem, obučem se i odem na stroj. Ali tamo već predložač očistio vatru i kaže, možete ići, vatra je čista. A ja na to kažem, da to nije dosta, već da treba stroj i namazati. Onda ja uzmem kante i idem po ulje; a pokraj stroja stoji strojni nadziratelj g. Jakaš i počne tamo na mene vikati i bogove rušiti, da ne treba mazati do Kaštel staroga ništa i da zašto nisam uzeo ulje kad sam došao u ložionu. Ja sam sašao sa stroja, a g. Jakaš nalazio se u daljini od mene oko 30 m, i još uvijek na mene vikao, kakav si ti ložač, da ti nisu stvari u redu i da moraju biti kante pune. Kada je već bilo one galame dosta, ja njemu kažem ovako: Gospodine strojni nadziratelju, ne treba na mene vikati ništa, jer ja nisam kriv, ako je vlak obležao. On će sada kasniti, nema mu spasa. A ja za moj redoviti vlak imao bi vremena i sutra ulje uzeti. Drugo, stroj se mora namazati, pa makar još više vlak kasnio. A da ne namažemo, pa da nam se radi toga nemazanja šta dogodi i opet za nas traži ponoćni stroj, to bi lijepo izgledalo!

Ja sam donio ulje, namazao stroj, strojevođa je napalio lampe i to je sve trajalo 35 minuta, jer sam mazao samo što je glavnije i da prije idemo. I otišli smo iz stanice u 22.5. Ali da vidite, šta je g. Jakaš strojni nadziratelj napravio zapisnik i naveo unutra, da sam ja njemu bacio kante

pod noge i da sam ja na njega (sasvim obratno) grubo postupao i da je on dao čovjeka, koji mi je doneo ulje, i da je njegov čovjek mazao stroj.

Ja bih volio znati, šta sam ja za to vrijeme radio, i kako se može takav fini gospodin poslužiti neistinom? Jer ja sam išao sam po ulje i ja sam sâm mazao stroj, a to nije istina, da sam mu bacio kante pod noge, jer je bio daleko od mene, a ja sam položio kante pokraj sebe i kazao sam mu, da ne galami, da je već dosta te galame, nego, da ako misli, da bi njegov ložač prije svršio moj posao, neka ga dade, a ja ću ići spavati, već sam i tako umoran; i kazao sam mu, neka me ne zadržava, jer ću biti još kasnije gotov.

A šta kaže g. Jakaš strojni nadziratelj, da sam mu bacio kante pod noge, to nije istina, pošto makar nas ložače smatraju prostacima, ipak meni ne dozvoljava moj karakter, jer toliko karaktera valjda posjedujem, da takvo šta učinim. o

A ko je to kriv g. str. nadz. Jakašu da nije bio na svome mestu, a predložač nije znao šta bi učinio? Tako se barem čuje sa strane!

Iz Bosne smo prejeli tale dopis:

Imamo u Bosni takvih ložionica, gdje se daje ložačima onaj teret, koji nije potrebno da ga vrše. Jer dešava se, da vrši ložač službu 12 sati kod maneversisanja pa se od njega zahteva, kad je već izvršio teret 12 sati kod maneversisanja pa se od njega zahteva, kad je već izvršio tu 12 satnu službu, da još istovari vagon ugljena. Ili kad izostane jedan broj voza, mora ložač opet istovariti vagon ugljena, skoro na to pak ga zovu u službu na drug, vanredan voz. Kako može taj čovek, da vrši u redu službu, kad dode u službu umoran?

Imamo i jednu osobitu vrstu magacina, koji kad mu se dode nešto tražiti, čuška ložače i kaže, da je on šef magacina, dočim on niti ima pravo za taj posao, da ga vrši. Molimo Direkciju, da se ovakvim ljudima stane na kraj i da se i u Bosnu uvedu u tom pogledu prilike, kao što su po ostalim Direkcijama naše otadžbine.

Res lepe prilike vladaju tam doli v Bosni! Opozarjamo gospoda načelnika mašinskog odeljenja v Sarajevu na te razmere ter ga prosmo, da uvede red s tem, da pouči svoje podrejene organe, kako moraju ravnati z uslužbenci, da se bo moglo to ravnanje nazvati človeško.

Iz organizacije.

Kongres v Beogradu. V dneih 25. 26. in 27. oktobra se je vršil v Beogradu kongres kurjačev, ki so ga sklicali naši beogradski tovariši. Zastopani so bili na kongresu poleg Beograđčanov še naše Udruže-

nje in Udruženje ložača iz Sarajeva, potem so bili navzoči tudi delegati iz onih oblasnih direktij, kjer kurjači še niso organizirani. Bili so tedaj zastopani kurjači iz vse naše države. Na dnevnem redu je bilo vprašanje združitve obstoječih organizacij kurjačev v skupno Udruženje ložača s centralo v Beogradu in razširjenje te organizacije v one predele, kjer še ne obstoji. Tozadevno so bili storjeni pozitivni sklepi in se je izvolil centralni odbor, ki naj te sklepe uresniči.

Beležimo z veseljem to vest, saj se s tem izpolnjuje naša davna želja. Šele ko bomo vsi kurjači krepko združeni, bomo mogli z vsem poudarkom nastopiti za svoje interese in koristi, da ne bomo, kot smo bili dosedaj, čreda, s katero so razni bolj ali manj poklicani in nepoklicani pastirji ravnali po svoji mili volji.

Podrobno poročilo o tem kongresu bomo prinesli v prihodnji številki.

Naše obleke.

Ker nas člani vedno povprašujejo, kaj je z našimi oblekami, naj pojasnimo stvar v sledečem:

Samoobsebi umevno je, da smo v zadevi naših oblek že večkrat intervenirali na Direkciji v Ljubljani in urgirali, da bi nam vendar enkrat obleko nakazali. Pravilnik o oblekah je izšel že lani in stopil v veljavo s prvim majem 1924. Mere za obleke so nam tudi že zdavnaj vzeli. Tedaj ni manjkalo več drugega, kakor da nam obleke izročijo. Pa oblek le ni bilo in jih noče biti še danes. Na Direkciji v Ljubljani smo že ponovno zvedeli, da bi bili obleke že zdavnaj dobili, če bi bil kredit zanje nakazan. Ker pa smo videli, da so drugi uslužbenci že dobili obleko, in tudi za nazaj so jih dobili, smo se nemalo začudili, kako to, da je prav za kurjaške obleke kredita zmanjkalo. Obrnili smo se tedaj seveda na višjo inštanco in zvedeli smo, da je bil kredit nakazan! To nam je g. generalni direktor kategorično izjavil.

Sedaj ne vemo, pri čem da smo. V Beogradu nam je bilo rečeno, da je kredit nakazan, v Ljubljani pravijo, da ga nimajo. Ali je obtičal kje med Beogradom in Ljubljano, in visi morda v zraku tam kje nad Fruško goro. in se porogljivo reži mimovozečim kurjačem, češ, le povejte svojim slovenskim tovarišem, evo me, tukaj sem?

Prosimo Ministarstvo Saobraćaja, da zadevo uredi in da nakaže kurjačem obleko, ki jim jo železniška uprava dolguje še za lansko leto!

Listnica uredništva. Zahvale in drugo drobno gradivo smo morali radi pomanjkanja prostora ostaviti za prihodnjo številko. Prihodnjič bomo prinesli vse. — Uredništvo.